

МІНІСТЕРСТВО
СОЦІАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
(Мінсоцполітики)

вул. Еспланадна, 8/10, м. Київ, 01601, тел.: (044) 289-86-22, (044) 289-70-60,
E-mail: info@mlsp.gov.ua, сайт: www.msp.gov.ua, код згідно з ЄДРПОУ 37567866

від _____ 20 ____ р. № _____

На № 1106 від 28.03.2025

Рівненська обласна рада

Майдан Просвіти, 1,
м. Рівно, 33013

oblrada@ror.gov.ua

Міністерство соціальної політики України в межах компетенції розглянуло рішення Рівненської обласної ради від 28.03.2025 щодо встановлення жителям Рівненської області доплати до пенсії за проживання на територіях радіоактивного забруднення відповідно до норм статті 45 Закону України „Про Державний бюджет України на 2025 рік” від 19.11.2024 № 4059-IX (далі – Закон № 4059) та повідомляє.

Згідно із Законом № 4059 доплата за проживання в зоні радіаційного забруднення у період дії воєнного стану в Україні особам, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи, встановлюється на певних умовах.

Варто зауважити, що статтею 39 Закону України „Про статус і соціальний захист громадян, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи” від 28.02.1991 № 796-XII (далі – Закон № 796) у редакції, що діяла після 01.01.2008, не було передбачено доплат непрацюючим пенсіонерам за проживання в зоні радіаційного забруднення (відповідну інформацію розміщено на сайті Верховної Ради України за посиланням <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/796-12#Text>).

Чинною редакцією статті 39 Закону № 796 передбачено доплату лише громадянам, які працюють в зоні відчуження, і неконституційною ця норма не визнавалася.

Попри це національні суди продовжують ухвалювати рішення про призначення непрацюючим пенсіонерам доплати до пенсії за проживання на територіях радіаційного забруднення.

При цьому розрахункову величину для обчислення такої доплати визначають як з розміру прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб, так і з одного – трьох розмірів мінімальної заробітної плати. В таких судових

301102501540601
02001

АСУД "ДОК ПРОФ 3"
МІНСОЦПОЛІТИКИ
5499/02-25/54 від 19.05.2025
КЕП Марчак Дарія Миколаївна
3FAA928B358EC00304000000BC0835009AA8D700
Підписано: 18.05.2025 21:30:49

5499/02-25/54 від 19.05.2025

9001/05-133p
Р 1106
20 05 25

рішеннях не враховуються рівень радіаційного забруднення та інші фактори, що свідчить про відсутність єдиної судової практики.

Виконання таких судових рішень стало додатковим навантаженням для Державного бюджету України, оскільки видатки на фінансування доплати за проживання в зоні радіаційного забруднення за період із 2022-го до 2025 року збільшились у 25 разів – з 51 млн грн до 1,3 млрд грн на місяць.

Статтею 45 Закону № 4059 запроваджено виплату доплати до пенсії непрацюючим пенсіонерам за проживання на територіях радіоактивного забруднення та визначено такі умови для її встановлення:

доплата за проживання в зоні радіаційного забруднення встановлюється виключно тим особам, які проживали на цій території від моменту аварії на Чорнобильській АЕС до 01.01.1993;

доплата встановлюється в єдиному розмірі, який відповідає розміру прожиткового мінімуму для непрацездатних осіб – 2 361 грн, оскільки на сьогодні немає актуальних результатів радіологічних досліджень територій, що зазнали радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи;

доплата не встановлюється особам, які добровільно переїхали жити на забруднену територію.

Факт проживання в зоні безумовного (обов'язкового) відселення та в зоні гарантованого добровільного відселення станом на 26.04.1986 чи у період із 26.04.1986 до 01.01.1993 для встановлення, продовження чи припинення доплати за проживання в зоні радіаційного забруднення в разі відсутності відповідних відомостей у Єдиному державному демографічному реєстрі, Реєстрі територіальної громади та в інших державних реєстрах встановлюється органами Пенсійного фонду України за сукупністю таких обставин:

громадянину надано статус особи, яка постраждала внаслідок Чорнобильської катастрофи;

у Єдиному державному демографічному реєстрі, відомчій інформаційній системі Державної міграційної служби відсутні відомості про зміну місця проживання такою особою у період після 01.01.1993.

Крім того, постановою Кабінету Міністрів України від 07.03.2025 № 263 „Деякі питання визначення порядку внесення відомостей про місце проживання особи у зоні безумовного (обов'язкового) відселення або в зоні гарантованого добровільного відселення для отримання відповідних доплат” визначено способи внесення особою до Єдиного державного демографічного реєстру, Реєстру територіальної громади, відомчої інформаційної системи Державної міграційної служби інформації про період проживання в зоні безумовного (обов'язкового) відселення та в зоні гарантованого добровільного відселення станом на 26.04.1986 чи в період із 26.04.1986 до 01.01.1993 у разі відсутності відповідних відомостей в таких реєстрах і передбачено, що у 2025 році виплата за проживання на забруднених територіях встановлюється в розмірі, визначеному статтею 45 Закону № 4059, як самостійна доплата до пенсії, на яку має право особа згідно із законом.

Додатково інформуємо, що Мінсоцполітики розроблено проект Закону України „Про внесення змін до Закону України „Про загальнообов’язкове державне пенсійне страхування” і деяких інших законів України щодо удосконалення механізму обчислення пенсії та обліку пенсійних прав”, яким, зокрема, передбачається переглянути пенсійне забезпечення учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС та осіб, які постраждали внаслідок Чорнобильської катастрофи. На сьогодні цей проект Закону опрацьовується з урахуванням пропозицій та зауважень, наданих заінтересованими органами.

Перший заступник Міністра

Дарія МАРЧАК

Валентина БАСІСТА
289 53 36

АСУД "ДОК ПРОФ 3"
МІНСОЦПОЛІТИКИ
5499/0/2-25/54 від 19.05.2025
КЕП Марчак Дарія Миколаївна
3FAA9288358EC00304000000BC0835009AA8D700
Підписано: 18.05.2025 21:30:49